

- A.B. -

D I E N O S N A U J I L N O S

Kempten, 1946.III.12 - - - - - Antradienis, Nr.58/245/ -

IŠ VISO PASAULIO

- "Pravda" aštriai užpuolanti Churchillio Fultono pasakytąją kalbą. Churchillio reikalaujamoji militarinė JAV ir D.Britanijos sąjunga esanti karo kurstymas prieš Tar.Rusiją. Churchillis palaikąs jėgos politiką, o tatsai reiškia JTO likvidavimą ir pasaulyje amerikiečių ir anglų išsiviešpatavimą.

Žem.Rūmuose atstovų grupė pateikusi Bevinui pareiškimą, jog Churchillio keliamoji militarinė sąjunga prieš komunizmą galinti pagadinti santykius su Tar.Rusija. Į tai davė atsakymą užs.reik.min.atstovas Mc Neal pabrėždamas, jog militarinė sąjunga tarp JAV ir D.Britanijos nesanti akutiška. Britų politinį nusistatymą viešai pareiškęs Bevinas vasario 21 d., britai siekia per Jungt.Tautų Organizaciją išlaikyti pasaulyje taiką ir užkirsti kelią užpuolimams.

- Churchillį priėmęs prez.Trumanas, taip pat jis turėjęs pasitarimą su Byrnes. Churchillis grįžtas jau į Angliją.

- JAV įgaliotinis Kinijai gen.Marshall atvykęs į Vašingtoną painformuoti prez.Trumaną apie padėtį.

- Jau šešios dienos kaip JAV vyriausybė laukia iš Tar.Persijos atsakymo į savo notą dėl Raud.Armijos igulų atitraukimo iš Persijos. Britai taip pat dar negavo tuo reikalu atsakymo. Min.pirm.Sultaneh užvakar iš Maskvos jau grįžo į Teheraną ir šiandien duosias informacijų apie Maskvoje pasiektus rezultatus. Šiandien laukiama paleidžiant Persijos parlamento. Tudeh partijos keli tūkstančiai šalininkų demonstravę apie parlamentą ir neleisdę atstovams susirinkti. Toji partija reikalaujanti įvykdyti tuoj naujus rinkimus, bet, kaip iš Londono pažymima, rinkimai negalėsia įvykti, kol ten stovėsiančios svetimos igulos. Iš Maskvos vakar per radiją paskaityta Sultaneh pasiųstoji generalėssimui Staliniui telegrama, kuria dėkojama už nuoširdų priėmimą ir pabrėžiama, kad bus dedamos visos pastangos išlaikyti draugiškus santykius tarp Persijos ir Tar.Rusijos.

- Min.pirm.Sophules priėmė savo paveduotojo min.Kepanderes ir dar keturių kitų respublikonų ministerių atsistatydinimą. Pasitraukusiųjų portfelius jis žadęs padalyti tarp pasilikusiųjų ministerių. Kairieji, boikotuodami rinkimus, pabrėžia, jog rinkimų sąrašai esą pasenę ir jog monarchistai ir dešiniųjų elementai vaduojasi jėga, todėl rinkimai bus tik farsas. Nors Bevinas savo laišku Sophulini pamatavo rinkimų reikalą, vis dėlto 78 Žem.Rūmų atstovai pateikė pareiškimą, iškeldami abejojimą dėl nustatyto Graikijos rinkimų termino. Mc Neal tenai pat pažymėjęs, jog visos Graikijos partijos 1945 m.lapkričio mėn. buvo nutarusios dalyvauti tam laikui numatomose rinkimuose, todėl britų vyriausybė negalinti keisti savo nusistatymo. Be to, Žem.Rūmuose pranešta, kad D.Britanija yra numčiusi paskolinti Graikijai 10 mil.svarų. "Manchester Guardian" pažymi, jog sverstent už ir prieš motyvus dėl rinkimų atidėjimo, atrodytų, jog reiktų juos atidėti, bet su sąlyga, kad vėliau visos partijos būtų įpareigosios dalyvauti.

- Kinijos centr.vyriausybės informacijos ministerio pareiškimu, dar esą gauta oficialių informacijų apie Raud.Armijos atitraukimą iš Mukdeno. Vakarykštėmis New Yorko žiniomis, Mukdene įvykę susidūrimai tarp Kinijos komunistų kariuomenės ir centr.vyriausybės kariuomenės, bet, kaip širyti iš Londono pranešta, Čunkingo tie gandai esą paneigiami.

- Kaip iš Londono pranešama, šio ryto "Daily Mail", atsiliepdamas į "Pravdos" pareiškimus dėl Churchillio kalbės, primena taip pat Estijos, Latvijos, Lietuvos ir kitų Rusijos užimtųjų kraštų padėtį. O šio ryto Vilniaus radijas pateikia gana išsamiai Churchillio kalbos turinį be jokių komentarų.

- JAV vyriausybė davė atsakymą į Rusijos notą dėl Bulgarijos vyriausybės praplėtimo, atremdama padarytuosius priekaištus. Amerikos vyriausybė nemananti, kad opozicinės partijos Bulgarijai nesilaikančios bendrųjų sąlygų, kuriomis būtų įmanoma praplėtimui vyriausybę. Savo laiku pačiam Molotovui buvęs pateiktas JAV požiūris Bulgarijos vyriausybės praplėtimo reikalui.

- JAV vyriausybė atmetė Prancūzijos pasiūlymą perduoti Franco Ispanijos klausimą PST spręsti, argumentuodama tuo, kad Ispanijos dabartinė padėtis tiesiogiai nagraisanti pasaulio taikai. Sovietai gi reikalauja tą Prancūzijos pasiūlymą; britai, nors dar oficialaus pareiškimo dėl to nedavę, bet, kaip iš Londono pažymima, jie esą vienos nuomonės su JAV vyriausybe tuo reikalui. JAV nota buvo įtaikta to krašto pasiuntinio Paryžiuje.

- Trieste užvakar vakare vėl įvyko susirėmimų. Serbone policija buvo išakiusi nuimti jugoslavų vėliavą, tuo tarpu buvęs paleistas šūvis ir policijai tekę taip pat ginklą pavartoti. 2 žmonės užmušti ir keltas sužeistų. Jugoslavams palankios prof.sąjungos Trieste paskelbė generalinį darbininkų streiką. Mieste prekybos ir kitos įmonės sustojo dirbusios, dėl streiko uoste neįmanoma iškrauti Unres pristatytų daiktų Jugoslavijai ir Italijai.

- Bukarešto žiniomis iš Londono, Rumunijos socialdemokratai nutarę eiti išvien su komunistais per įvyksiančius rinkimus. Tas nutarimas buvęs padarytas ne slaptu, o viešu balsavimu.

- Vengrijoje prasidėjo tarp partijų trynimasis. Komunistai reikalauja, kad iš smulkiųjų ūkininkų partijos būtų išstumta apie 60 atstovų, kurie esą reaktionariai. Turis pasitraukti propagandos ir atstatymo ministeris. Tildy rūpinąs partijų interesus derinti.

- Kaire užvakar viename kine sprogsi bomba, užmušdama vieną moterį ir sužeisdama 20 žiūrovų, tarp jų 7 britus. Maskvos žiniomis, Kaire mitinguoja studentai dėl to, kad, neatitraukus britų įgulų, Sidky Paša yra nutaręs pradėti derybas su britais dėl 1936 m. sutarties revizijos.

- Indonezijoje netoli nuo Batavijos užpultas karinis transportas, 7 kariai užmušti ir 25 sužeisti. Tik panaudojus britams lėktuvus, indonezai mištininkai peritraukę.

- Šeštadienį išrinktas naujasis Suomijos prezidentas Paasikivi vakar, kaip iš Šveicarijos pranešta, perėmęs savo pareigas. Tai 75 metų teisių daktaras, savo laiku buvęs finansų ministru, vėliau vedovėjęs bankui. Kare metu jis buvęs pažiūros, kad ko greičiau būtų susitarta tarp Suomijos ir Tar.Rusijos.

- Socialistų vadas Spaak vakar pranešė, jog Belgijos vyriausybės sudarymas baigtas. Jis pats imasi min.pirmininko ir užsienių reik. min. postus; 9 ministrai socialistai, o 3 specialioms reikalam ministrai. Van Acker gavęs žemės ūkio min.vietą. Tuo būdu katalikų ir komunistų partijos pasilieka nuosėly.

- Šio ryto Londono žiniomis, Italijoje iš 400 balsavimo vietovių tapaskaičiuota ligšiol esą tik pusė rezultatų, iš kurių aiškėja, jog kairiųjų /komunistų, socialistų/ koalicija surenkanti apie 50% balsų, krikšč.demokratai apie 40%, o likusieji 10% atitenka kitoms grupėms.

- Šveicarija sudarė ekonominę sutartį su Anglija.

- Maskvos žiniomis, prez. Trumenas pateikęs 1947 m. JAV biudžetą, kuriame karo laivynui numatyta skirti 4225 mil. dolerių. Laivyno įguloje esą 500.000 vyrų.

- Britų kabinetas vakar posėdžiavo maitinimo reikais. Valst. min. Hynd pareiškęs, jei į britų valdomąją Vokietijos zoną iki kovo pabaigos nebūsią įvežta 150.000 t kviečių, tai sunku būsią išlaikyti 1800 kalorijų maitinimo normą. Tačiau esamomis transporto sąlygomis tėsa įmencme ligi to laiko pristatyti tik 30.000 t. javų. Vakare Londone radijas padarė pataisą, jog Tar. Kusija ne 2 mil. tonų, bet tik apie 500.000 t javų esanti pažadėjusi pagal susitarimą pristatyti Prancūzijai. Prez. Trumeno sudarytoji bėdos komisija, kuriai vedovauja buv. prezidentas Hooveris, kaip iš New Yorko pranešama, turėjusi ilgą susitarimą. Amerikoje esą nutarta apriboti 20% riebalų ir 40% miltų normas, kad būtų galima ir toliau remti bėdo pavojun pat. kusus kraštus. Tuo tarpu ypač Indijai esą didelis bėdo pavojus. Kaip iš Londono pranešama, Belgijoje numatyta nutrukus sumažinti duonos normą, o Austrijoje nustatomas gyventojams tokios kalorijos: suaugusiems 1700, normaliai dirbantiems 1450, vaikams iki 12 m. 1200 kal. ir t.t.

- Vakare iš Londono paskelbta, kad Čekoslovakijoje dėl spekuliacijos išsiplatinimo esanti užderiusi siena su Austrija, bet kaip širyt pranešta, čekai tą žinią demantuoja.

- Maskvos žiniomis, gegužės 8-10 d. Leipzigą įvyksianti virmoji po karo mūgė.

- Nurnberge vakar kryžmiškai buvo apklausinėjamas Geringo liudytojas feldm. Milch, bet apskritai iš jo parodymo nelaukiama Geringui pataisinimo. Milch pareiškęs, jog 1939 m. vokiečių aviacija nebuvo pasirengusi karui. Be to, pabrėžė, jog Hitleris nepaisęs generolų ir valdininkų nuomonės. Milcho nuomone, Hitleris buvęs nenormalus, todėl buvę aišku, kai iškęs puliti Prancūziją. Kaip iš New Yorko pranešta, JAV prokuroras Jacksonas pabrėžęs glaudų visų keturių sąjungininkų teismo atstovų bendradarbiavimą Nurnberge, nors paviršutiniškai ir esą skirtumų tarp tų kraštų teisinės struktūros, betgi visų lyčiai čia esą suprantama, kas yra teisė ir kas ne. Nurnbergo procesas sukursias teisminį precedentą, aprėpiantį visas tautas.

- "The Stars and Stripes" III.1 str. "Australija laukia ateivių" rašo, kad per sekantį dešimtmetį Australijos gyventojų skaičių norima padidinti iki 15 mil., kai tuo tarpu čia esą 7,4 mil. gyventojų. Sakoma, jog čia galės apsigyventi daugelis nuniekotos Europos gyventojų, taip pat čia esą pasirengę imigruoti 3 mil. B. Britanijos gyventojų. Pasak Australijos imigracijos min. Arthur Calwell parengtą imigracijos planą, į Australiją kasmet bus įleidiama po 70.000 gyventojų. Ichiūsiai pagaidaujami yra maži vaikai, kuriuos būtų galima išauklėti tikrais australais. Australijos vyriausybė jau patvirtino planą, pagal kurį per trejus pirmuosius pokario metus į Australiją bus leidžiama imigruoti 50.000 našlaičių vaikų iš įvairių Europos kraštų. Taip pat Australijai naudingi emigrantai bus įvairūs amatininkai, o ypač ekonomistai bei ūkininkai, kurie turės padėti išauginti 125 mil. avių, 13 mil. raguočių ir daugybę milijonų bušelių kviečių. Pramonės darbininkai čia irgi galės kurtis, nes rengiamasi šį kraštą supramoninti.

- Iš Maskvos pranešama, kad pirmasis Stalino sūnus Juozapas Stolinai, 26 m. amžiaus, iš pulkininko laipsnio pakeltas aviacijos generolu. /S. and S./

- Eno karo pabaigos iki kovo 1 d. Austrijoje sušaudyta 30.949 nacių. Laikinusius jų suimta rusų zonoje. /S. and S./

- Iš Vašingtono pranešama, kad JAV mobilizacinio skyriaus viršininkas Carl Vinson parengė planą savanorišku būdu sumobilizuoti užjūrio okupuotų kraštų apsaugai 600.000 vyrų armijai. Savanoriais priimami iki 35 m. karo tarnybai tinkami vyrai. Šie savanoriai galės užsirašyti nuo 2 iki 6 metų laiko tarnybai ir gaus 94 dol. mėnesinį atlyginimą. 400.000 tų savanorių bus kairiems Europos ir 200.000 Japonijos apsaugai. Savanoriai Europoje gaus 30 dienų metinių atostogų, o Japonijoje - 60 dienų. /S. and S./

VILTOS ŽINIOS

- Poryt, /III.14/ Kemptone, Kornhauso didž. salėje, 19,30 val. įvyks didelis koncertas, rengiamas mūsų kolonijos artistų - valst. operos solistės Pranos Rodzevičiūtės ir čelisto Petro Armono. Čia tenka pridurti, kad P. Rodzevičiūtė šikart išeis scenon kaip jubilietė, nes švenčia savo 20 metų scenos darbo sukaktį. Tikimasi, kad lietuviškoji visuomenė, įvertindama mūsų jubilietės lietuviškosios dainės ir scenos pagėimą, ko gausiausiai atsilankys koncerte ir tuo būdu ją pasėrbs sukahties proga.
- Sekmadienį per įvykusį gimnazijos mokinių tėvų susirinkimą dir. Zalusas padarė idomų pranešimų auklėjimo reikalais. Po to buvo gyvas pasikalbėjimas iškeltais klausimais. Tėvų komitetas painformavo apie nuveiktus darbus ir kasos stovį.
- Gimnazijos tėvų komitetas prašo visus tėvus sumokėti už antrą pusmetį nustatytą mokesį po 20 RM nuo mokinio. Pinigai priimami c. bendr. raštinėje nuo trečiadienio iki šeštadienio 10-12 val.
- Ryšium su šaukiamuoju ūkininkų suvažiavimu Henau Agronomų Draugija prašo visus ūkininkus užsiregistruoti c. bendr. raštinėje š. mėn. 13, 14, 15 ir 16 d. d. 10-12 val.
- Visiems pagalbėjusiems velionės Barboros Orandienės laidotuviųse į amžinąją poilsio vietą nuoširdžiai dėkoja
- nuliūdusi dukterė ir anūke.
- Pirmąją šoferių kursų laidą sudarė 2 grupės, kuriose buvo iš viso 147 klausytojai. Iš jų egzaminus laikė 101, kiti, dėl įvairių priežasčių nelenkę paskaitų, negalėjo laikyti egzaminų. Egzaminus išlaikė 84, o 17 neišlaikė. Neišlaikiusieji ras progą egzaminus dar laikyti iš naujo, kai bus egzaminuojami III grupės klausytojai.

SPORTAS

- Mūsų krepšininkai visą praėjusią savaitę buvo išvykę pirmenybių bei draugiškoms krepšinio rungtynėms. Dviejų pirmenybių rungtynes Munchene, kaip paprastai, laimėjo pasekmėmis: 68:30 ir 69:20. Po šių pirmenybių rungtynių mūsų krepšininkams beliko sužaisti dar vienerios rungtynės, kad taptų 1946 m. Bavarijos krepšinio meistrin. Tos rungtynės įvyks Augsburgėje kovo 17 d.

Po pirm. rungtynių Munchene mūsų krepšininkai buvo nuvykę į Würzburgą, kur sužaidė draugiškas rungtynes su amerikiečių karių komanda. Čia buvo staigmena: mūsų krepšininkai pralaimėjo rungtynes 36:31 /19:19/. Kaip pranešama, šiose rungtynėse mūsų krepšininkus persekiojo nesėkmė, nes, mėtant laisvai iš po krepšio, krepšys likdavo... užsėstas.

- Kovo 4-10 d. Atenstete įvyko YMCA surengti rekreacijos vadovams kursai, kuriuose iš mūsų kolonijos dalyvavo mokyt. Spokevičiūtė, mokyt. Rudvalis ir sporto sk. ved. Vengianskas. Kursuose, per savaitę laiko, buvo panagrinėta gana daug svarbių mūsų gyvenamejam metui organizacinių dalykų: meno, žurnalistikos, bibliotekų, muzikos, religijos bei moralės problemų. Vadovavo YMCA atstovės, estas Miller.